

Parlem de cuina

Seguim de menjua en menjua

És que no en sortim! No hem acabat encara de pair el torró, porcella, vi dolç i xocolata i ja estam preparant sa llenya per Sant Antoni i Sant Sebastià... I que no ho és ben guapo? Tota sa família i els amics envoltant es foc i tot ben perfumat de xuia, sobrassada, espinagades i vi negre... Ens falta el fred, però espero que d'aquí a uns dies acompanyi a ses ximbombes, gloses i als dimonis. Visca sa nostra terra! Visca sa nostra gastronomia! (ara se nota que m'he emocionat...)

Espinagades (coentes o no dependrà de cada un)

Ingredients per a la massa: 100 grams de saïm de porc, 1 dl d'oli d'oliva verge, 1 dl d'aigua i farina fluixa (la que agafi).

Ingredients pel farcit: 500 grams de mussola, anguiles o un altre peix cartilaginós, 1 manat de bledes, 1 manat de cebes tendres, 1 manat d'espinacs, 100 grams de xíxols tendres, unes dents d'all, julivert picat, oli d'oliva verge, pebre bo dolç o pebre bo coent, i sal.

Elaboració de la massa: Empastau tots els

ingredients fins a aconseguir una massa homogènia i que es pugui treballar bé. Dividiu la massa resultant en dues meitats que estirareu, de forma rectangular o rodona, sobre una taula ben enfarinada per a posteriorment deixar-les reposar uns 15 minuts a temperatura ambient (17-20°C) i més temps si fa més fred, i tapades amb un drap de fil, per tal de que no agafi crosta.

Elaboració del farcit: Netejau tota la verdura i la tallau ben petita. També netejau el peix, i el desespinau, per després tallar-lo a filets. Tot en cru (verdura i peix) es mescla amb la resta d'ingredients i s'assaona convenientment, donant-li un puntet coent o coent de bon de veres.

Pintau amb un poc d'aigua o ou batut els costats d'una de les dues meitats, més o manco un cm a tot el seu perímetre i repartiu aquest farciment sobre ella, sense arribar a la zona pintada; seguidament tapau amb l'altra pasta i pessigau un poc ambdues pastes per a evitar que s'obrin durant la cocció. Pintau tota la superfície amb ou batut, així ens agafarà un color daurat durant la cocció.

La cocció la farem en el forn ja encalenticat a 180 °C per espai de 45 minuts.

Nota: Practicau un petit forat a la superfície

per tal que actui de xemeneia deixant que surti tot el vapor durant la cocció, aconseguint una massa cruixent. Si us sobra pasta podeu realitzar algun tipus de decoració per a sobre la capa superior.

Amb certes semblances però amb les seves peculiaritats també podeu fer uns cocarrois.

Cocarrois

Ingredients per a la massa: 200 grams d'aigua, 100 grams de saïm, 1 ou, 100 grams d'oli, el suc de dues taronges, 1 quilogram de farina.

Ingredients per al farciment: Bledes, espinacs, panses i pinyons, colflori (pinya), sal i pebre bo negre, pebre bo dolç, oli d'oliva, pèsols (xíxols).

Elaboració: Realitzau una massa homogènia amb tots els ingredients. Deixau-la reposar uns 30 minuts. Llavors l'estirau i tallau un cercles de 10 cm de diàmetre aproximadament. Netejau de forma habitual tota la verdura i l'heu de trossejar a bocins regulars. Dins un

bol assaonau tots la verdura amb les espècies i l'oli. Afegiu-hi també les panses, els pinyons i els xíxols. Ompliu la meitat dels cercles de pasta i tapau-los amb l'altra meitat. Pessigau be els costats, per evitar que els farciment en surti i enforneu-los a uns 180 °C uns 30 minuts (amb el forn ja calent i sempre en funció de la mida de les peces).

Podeu enviar les vostres col·laboracions per a aquesta secció a parlemdecuina@hotmail.com, també podeu visitar www.cuinant.com, el primer portal gastronòmic de Sóller.

Juan A. Fernández

Divulgació

L'escoltisme a Sóller: Els exploradors (I)

Arran del 55 aniversari de l'AEG Capità Angelats i Valentes Dones, pot ser un bon moment per conèixer un poc més a fons la història del nostre agrupament. En un principi vaig dubtar de si seria un tema d'interès pels lectors, però degut a tota la gent de Sóller que és o ha estat escolta, juntament amb el fet que el llibre "Escoltisme per a nois" de Baden-Powell és el novè *best seller* de la història segons la revista Sapiens, he pensat que realment sí que pot ser un tema d'interès. Si mirem els llibres d'història, veiem que a finals del segle XIX es posaren de moda les colònies de vacances, similars a activitats extraescolars realitzades al camp durant

l'estiu. Va ser dintre d'aquesta "moda" on es fundaren els primers moviments infantils/juvenils a tot Europa. Sóller va tenir una marcada importància en aquest embrió que influiria marcadament a l'escoltisme, ja que la primera colònia que s'organitzà a Mallorca va ser precisament al port de Sóller el 1893, a càrrec de Miquel

Porcel i Riera.

Hem de comprendre que a principis del segle XX la falta d'infraestructures educacionals estatals era molt marcada, cosa que es va intentar suplir per part de l'església amb la formació de grups de joves, com les Joventuts Marianes o els Centres Obrers Catòlic. Aquest fet es va veure impulsat pels pensaments més oberts del Bisbe Campins, ajudat d'intel·lectuals com mossèn Antoni Maria Alcover o Costa i Llobera.

L'escoltisme va ser fundat l'any 1908 de mans de Baden-Powell, com un moviment per estimular l'educació, basat en el joc i el contacte amb la natura, treballant amb grups

d'al·lots que havien d'aprendre a dirigir-se sols. Sempre des del treball en equip i el progrés personal, sense prejudicis de classe, país o religió, amb l'únic objectiu de "deixar el món un poc millor del que l'hem trobat". Ja el 1912 es varen extrapolar aquestes mateixes

idees a les nines, donant inici al guidisme. Finalment el 1912 es fundà el primer grup de *Boys-Scouts* d'Espanya, arribant a Mallorca l'any següent com Exploradors Mallorquins, denominant-se Al·lots-Guaites. Això no hagués estat possible sense l'ajuda del Bisbe Campins, que va fer que els grups d'exploradors es creessin dintre de la

"Federación Deportiva Católica Mallorquina", per intentar mantenir tots aquests moviments dintre de l'església. Finalment, després d'unir-se amb els "Exploradores de España" el 1918, passaren a usar la terminologia anglesa, denominant als membres com a *Boys-Scouts*.

Dins la creació dels exploradors mallorquins, Sóller va tenir un paper importantíssim, ja que el 7 de desembre de 1913, es va fundar oficialment la tropa de Sóller, juntament amb la de Palma i Pòrtol, sent aquestes les primeres de Mallorca. Des d'aquest moment la tropa de Sóller va ser una de les més importants a Mallorca, només per darrere de la tropa de ciutat. Sabem que els exploradors de Sóller cada diumenge sortien d'excursió, que el 7 de desembre feren la promesa a Sant Francesc 30 exploradors sollerics uniformats. A més, degut el caire religiós que tenien, tocaven la Marxa Reial i rendien banderes i bastons a les misses, i participaven en totes les festes catòliques i patronals, i sempre utilitzaren com a llengua vehicular el mallorquí. El 1914 varen fundar una banda de cornetes i tambors, i varen haver d'augmentar el nombre d'instructors, ja que eren una setantena de membres. Aquest any el poeta Guillem Colom Ferrà, membre del grup, els dedicà una poesia de la qual només he pogut recopilar els primers versos, que diuen així;

*Siga ampla vostra mirada,
siguen vostres peus segurs;
és molt llarga la jornada
i el caminós son torts i obscurs.*

Fins i tot el 1917 ja intentaren introduir nines dins del grup, però desgraciadament

no va ser possible. El 1918 ja eren més de 130 membres, sent la millor tropa de Mallorca, però a causa de la marxa constant d'emigrants cap a França, el nombre va descendir.

Doncs si estam parlant del principi del segle XX, com és que només es compleix el 55 aniversari? Doncs al 22 de juny del 1921 va succeir el desastre d'Annual, el que va implicar que molts dels impulsors de l'escoltisme haguessin d'anar a la guerra, ja que molts d'ells eren o militars o capellans castrenses. Després de la partida de tota aquesta gent, els que els succeïren no tenien cap tipus de preparació escolta, començant a aparèixer els primers símptomes de descomposició. A més, el 1922 hi va haver un intent del ministeri de Guerra i d'Instrucció Pública de què a cada consell dels exploradors hi hagués un representant d'aquest ministeri, així com que cada tropa tingués una escola d'instrucció militar, el que suposà a la pràctica la desaparició de l'escoltisme a Mallorca.

Per tant, el que realment es celebra ara no és que a Sóller hi hagi hagut escoltes 55 anys, ja que pel que hem vist són molts més, sinó que l'actual agrupament Capità Angelats i Valentes Dones fa 55 anys, sent el que més temps ha estat ininterrompudament actiu de tota la història de Mallorca. No està gens malament!

Com que ja no queden testimonis d'aquesta època he agut de tirar de bibliografia, concretament del llibre "L'escoltisme a Mallorca (1907-1995)" de Mateu Cerdà, però les següents setmanes podrem conèixer la història del nostre agrupament de mà de la gent que ho va fer. Espero que sigui del vostre interès.

Andreu Oliver

